

Ο Παύλος Ντεβό περίμενε άρκετή ώρα τώρα μέσα στο πολυτελές γραφείο του έργοστασίου κριού Ντ' Ερμιγιόν.

Μόλις χθές άκούη είχε φτάσει για πρώτη φορά στο Παρίσι από την επαρχιακή πόλη, όπου είχε γεννηθεί και είχε μεγαλώσει, και λαχταρούσε να γνωρίση τη ζωή του, για την οποία είχε άκουσει τόσα και για την άπολαύση κι' ατύχη... Μά, άλλωμονο! δέν θα κατώρθωνε να πραγματοποιήση τον πόθο του αυτό, γιατί ήταν σχεδόν άρραβωνιασμένος με την κόρη του κριού Ντ' Ερμιγιόν και έπρεπε να είνε έντελώς άμεμπτος στη ζωή του.

Την είχε άρραβωνιαστεί χωρίς να την έδειχ... Ο πατέρας του πλούσιος έργοστασίου στη Λυόν και ο κριός Ντ' Ερμιγιόν, επίσης πλούσιος έργοστασίου στο Παρίσι, είχαν άποφασίσει να ανεταιρισθούν. Και για να έπιπραγματούνη τη συνεργασία τους αυτή, οι δύο έργοστασίου άσέτηγχαν να λατρεύουν τά παιδιά τους. Έτσι ο Παύλος δέν πήγαινε τώρα στον κ. Ντ' Ερμιγιόν μόνο ως αντιπρόσωπος του πατέρα του, αλλά και ως ύψιστος ή μάλλον ως σίγουρος γαμπρός...

Όσοιο κίποια μυστική άνηγνία βασάνιζε το νέο... Θά ήταν τάχα τις άρσεκίαις του ή νέου; Φοβόταν μήπως δέν την εύρισκε του γούστου του και γι' αυτό, ένδο περιμενε στο γραφείο του πατέρα της, σκεφτόταν δόλονα :

— Άχ, τί κάνουν αυτά τά βικά σύμφερόνα και οι έμπορικοί συνδυασμοί! Καλύτερα να ήμουν ένα τροχαίο και να είχα τό δικαιώμα να πάρω την γυναίκα που θ' άγαλούσα...

Έξαινα μία γλυκειά γυναίκα ή φωνή τον έκανε ν' άναστροφήση και του δίκουσε τις θλίβερες του σκεψεις.

— Σας ζητώ συγγνώμη, κριό, του έλεγε ή φωνή αυτή. Μόλις τώρα με είδοσάτονα ότι περιμένετε εδώ...

Ο Παύλος σήκωσε άμέσως τό κεφάλι του και κούταξε αυτήν που του μιλούσε. Άμέσως έμεινε έκληκτος και θαμπωμένος. Έκει μπροστά του, σκετόταν μία πέροχη νέα πολύ κομψή μέσα στο άπλο μαύρο φόρεμά της, με χρυσά μαλλιά και σπάνια μαύρα μάτια.

Ο Παύλος μερδεδιμένος ψηθύρισε :

Ο κ. Ντ' Ερμιγιόν που έχει πλ... Είμαι...

Τότε ή νέα χαμογέλασε και του απάντησε :

— Έξου... Είστε ο κριός Παύλος Ντεβό. Ο κριός Ντ' Ερμιγιόν μ' έπεφώρισε να σας δεχθώ. Αήτην την στιγμή τον έχουν κλέσει κάποιον για μία έπίγνοια ύποδοι. Θά έχετε λοιπόν την καλοσύνη να περιμένετε. Εγώ είμαι ή ιδιαιτέρα του γραμματέως.

— Τι κομμά! σκέφτησε ο Παύλος, τί κομμά να μην είνε ή κόρη του...

— Εγώ, έξακολούθησε ή γραμματέως, είμαι ένήμερος όλων των ιδιοθέσεων του κριού Ντ' Ερμιγιόν και έχω έντολή από τον προϊστάμενό μου να σας καθιστώ και σας ένήμερο.

Ο Παύλος κοκκίνισε, και βότερα χλώμισε :

— Θά είμαι έντυχης δεσποινίς, είνε, να συνεργασθώ μαζί σας.

Η δεσποινίς κάθησε κοντά του και με άφέλεια και σοβαρότητα συγγνώμη, άρχισε να τον δίνει διάφορες πληροφορίες για τις έπιχειρήσεις του κριού Ντ' Ερμιγιόν.

Ο Παύλος μεθιμένος από την όμορφιά της νέας και την γλυκειά της φωνή, δέν πρόσχε τόσο σ' αυτά που του έλεγε, όσο στα μάτια της, στο στόμα της και στα θελκτικά λακκάκια που σχηματίσταντονα στις γωνίες τους, καθώς μιλούσε.

Έξαινα ο κριός Ντ' Ερμιγιόν μήνη μέσα.

— Ά, θωραία, είνε, βλέποντας τον Παύλο και την γραμματέα να μιλούν καθισμένοι ο ένας κοντά στον άλλον. Όραία!... Βλέπετε πως γνωριστήκατε... Η Βέρθα θά σας είνε λοιπόν, κριό Ντεβό, ότι έπειθ ήμια ένώ τριμερά άνηγαζόμενος θά σκενωήσθε μαζί μου ή' αυτής...

Ο Παύλος τον άκουγε μ' ένα έφος τόσο άμήχανο και φαινόταν τόσο ταραγμένος, ώστε ο κριός Ντ' Ερμιγιόν και ή γραμματέως τ ο υ χαμογέλασαν!

— Πρόπει, είνε τότε ο έργοστασίου άρχης χτυπώντας φιλικά τον Παύλο στον ώμο, να κινήητε, να κωπορήητε λίγο, να γίνετε ή ήγορα Παριζιά... Άλλ' έννοια θά γούγορα θά έζετε. Η Βέρθα θά σας βοηθή...

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΙΟΥΛΙΕΤΤΑΣ ΝΤΕΜΠΡΥ

ΕΝΑ ΤΡΥΦΕΡΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ...

ση. Προσέχτε όμως μην της κάνετε καμιά έρωτική έξομολόγησ... Είνε πολύ σοβαρή, περισσότερο και από όσο φαίνεται...

Άκούγοντας τά λόγια αυτά ο Παύλος έγινε κατακόκκινος.

Έπί όκτώ μέρες ο Παύλος πήγαινε τακτικά στο γραφείο του κριού Ντ' Ερμιγιόν, όπου συνεργάζοταν με την θελκτική γραμματέα του. Του φαινόταν ότι ζούσε μέσα σέ όνειρο! "Όλο το Παρίσι είχε συγκεντρωθεί γι' αυτόν σ' ένα μόνο πρόσωπο, στην Βέρθα, την τόσο λατρευτή, και τόσο σοβαρή συγγνώμη! "Έβλεπε πόσο δλοι την εκτιμούσαν και την έσέβοντο μέσα στο σπίτι, καταλάβαινε πόσο έπεβλήτετο σέ όλους και με πόση πατρική στοργή...

την περιέβαλλεν ο κριός Ντ' Ερμιγιόν.

Και ο Παύλος ήταν τόσο δυστυχής, όσο και έντυχής...

Έγινε όμως μόνο δυστυχής από τη στιγμή που ο κριός Ντ' Ερμιγιόν του άνηγγελε ότι ή γυναίκα του και ή κόρη του θα έφταναν την άλλη ήμερα από την Αίλινη, και ότι το βράδυ θα διαβούσαν μαζί του... Δηλαδή από την άλλη μέρα ο Παύλος δέν θα ήταν πια έλεύθερος! "Από την άλλη μέρα θά γινόταν ή πρώτη γνωμορία με την έπίδοχο μηνητή του!... Το θωαίο όνειρο θά διελύετο και θάρχη ή πραγματικότητα...

Έκείνο το πρωί ο Παύλος είχε κάνει μία τρέλλα! Δέν μπόρεσε ν' άνθήση στον περισσό, καθώς περούσε από την πλατεία του Λοριματιστηρίου, όπου πουλούσαν λιλιούδια, άγόρασε ένα μεγάλο μπουκέτο μενεξέδον, τό όποιο πρόσέφερε στη Βέρθα! Έκείνη τον εύχαριστήσε, πήρε τό μπουκέτο, τό κούρισε και του χαμογέλασε. Και του χαμογέλασε. Άραγε, να είχε καταλάβει; Τι έντυχία!... Τι όνειρο!... Άλλά σέ λίγο ή Βέρθα του έδωσε κάποιο γράμμα, που από όλίγον τό είχε φέρει ο ταχυδρόμος γι' αυτόν. Ο Παύλος τό άνοιξε και είδε πως ήταν από τον πατέρα του. Του έγραφε ότι ο κριός Ντ' Ερμιγιόν τον εύρισκε καλ' όλα άξιο για την κόρη του και ότι την έπομηνί θα τον παρουσιάζε σ' αυτήν! Έτσι, είχαν άποφασίσει ή δύο οικογένειες. Ο Παύλος, νευκόος και ταραγμένος, τσαλάκωσε τό γράμμα μέσα στα χέρια του. Δέν πρόσχε όμως ότι ή Βέρθα τον κούταξε με ένδιαφέρουν. Έξαινα τό άντελήγησέ αυτό και τό βλέμμα του προσήλθηκε άπάνω της. Η καρδιά του χτυπούσε τόσο δυνατά, ώστε νόμισε ότι θα σπάση. Του φαινόταν ότι θα πέθανε, εκεί μπροστά της. Και Έξαινα, νόμισε ότι ή καρδιά του έπαισε να γροπά... Πας' όλίγον να πέση κάτω...

Η Βέρθα τον είδε που ήταν έτοιμος να λιποθυμήση και έτρεξε κοντά του και τον εκράτησε... Έτσι, καθώς τον κρατούσε, ο Παύλος άκουσε την καρδιά της που χτυπούσε και άνένετο τό όρομα των μαλλιών της... Πόσο την αγαπούσε! "Ω! άς πέθανε τώρα, έτσι, μέσα στην αγχαλία της. Πώς θά μπορούσε πια να ζήση χωρίς αυτήν; Πώς ήταν πια δυνατόν να πάρη μία άλλη γυναίκα; Για πρώτη φορά τώρα έννοιωθε την ζωή, την άγάπη, την έρωτική μέθη. Μά δέν έπρεπε, δέν έπρεπε...

Και ξεφεύγοντας από τά χέρια της Βέρθας στηρίχθηκε στο γραφείο. Κούταξε κατόματα την νέα και είνε :

— Δεσποινίς Βέρθα, συγγνώμη με. Είμαι ένας άθλιος. Τόλιμησα... Τόλιμησα... Πώς να σας τό πώ; "Από την στιγμή που σας είδα, είμαι χαμένος, χαμένος... Δέν τολιμώ να σας τό πώ... Άλλά σας...

Η Βέρθα τον δίκουσε :

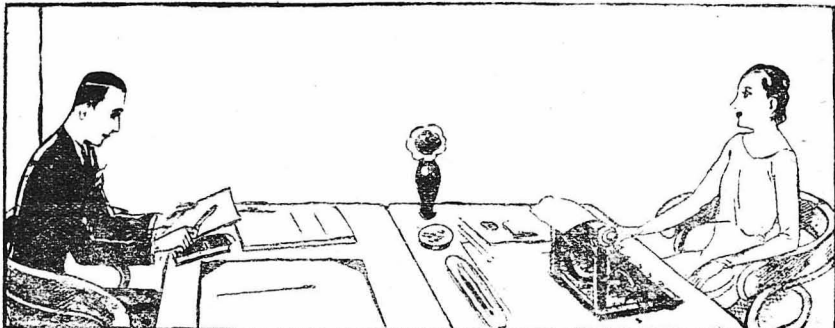
— Προσέχτε... Μην προσέρετε μία λέξη, ή όποια θά μάζ κινή να μη μπορούμε πια να ιδωθούμε στα μάτια... Άθριο θά σας παρουσιάζουν στην μέλλουσα σύζυγό σας... Μην τό ξεχνάτε αυτό!

— Τό έζετε; φώτισε ο Παύλος.

— Ναι, απάντησε ή Βέρθα, τά έζω ό δια.

— Μά πως θά μπορούσε τώρα να πάρω άλλη γυναίκα, είνεν ο Παύλος.

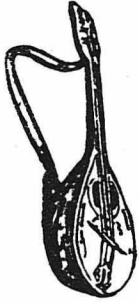
— Πρόπει! είνε ή Βέρθα. Για χάρη μου, φαηήτε γενναίος, σας παρακαλώ. Δέν θέλω να γίνω ένώ ατία να καταστραφή τό μέλλον σας και να γίνουν δυστυχεις δύο οικογένειες... Άχ, Βέρθα, είνεν ο Παύλος, θά άπροσπαήσω να φανώ γενναίος. Συγγνώμη με. Σας ύπόσχομαι ότι θά ύποφέρω μόνος. "Οχι! Δέν θά κάνω...

Ο Παύλος συνεργάζοταν με τη θελκτική γραμματέα...

ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΑΛΑΙΟ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

Ἡ δραματικὴ ἱστορία μιᾶς χήρας. Μιὰ συγκινητικὴ ἐμοσίτης. Οἱ περιηγητὰ ἐπὶ Ζάκυνθο. Ὁ πετροπόλεμος καὶ τ' ἀποτελέσματά του. Ἡ καταδίκη ἐνὸς Βενετσιάνου καὶ ἡ ἐπεμβάσις τοῦ νεαροῦ Στεφανόπου. «Στρατιώται, σταθῆτε!» Ἡ χήρα τοῦ Ἀνδρούτσου ἐπὶ Κέρκυρα. Πρὸ τοῦ Ναπολέοντος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τελειώνουμε σήμερα τὴν ἐξιστόρησι τῶν περιπετειῶν τοῦ Στεφανόπου καὶ τῶν συντρόφων του ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον.

Θλιβέντας μὲ ἐξερρήνησιν τὸ ἑσπεριόμ της ζωῆας, ὁ Στεφανόπουλς πήρε μαζὴ του μερικὸς ναῦτες κ' ἔσαν ὁδηγοί, ποὺ γνορίζε καλά τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ τὸ πρῶτ' ἐξέκριναν.... Ἐφτασαν σὲ λίγο σὲ μιὰ τοσιάνην καλύβα.

Ἡ νοικοκυρὰ τῆς καλύβας τοῦ δέχτηκε μὲ ἐγκαρδιότητα. Μὲ τὴν πρώτη ἄμωσ ματιὰ ποὺ ἔβριξε στὸ Στεφανόπουλ τὰ μάτια τῆς θούρωσαν καὶ τραίλισε :

— Καλότυχη, γίλιες φορὲς καλότυχη ἡ ὥρα ποὺ μπήκες ἐπὶ τὴν καλύβα μου, ἔβεν! Ποιὸ εἶνε τ' ὄνομά σου; Ποιὰ εἶνε ἡ πατρίδα σου καὶ ἡ οἰκογένειά σου; Ἄλλ' ὄχι, δὲν ἐγεννήθηκες σ' αὐτὰ τὰ μέρη, δὲν εἶσαι ἀδερφός τοῦ ἀντρα μου. Κι' ὄμως τοῦ μοιάζεις τρομερὰ. Ἔτσι ἦταν κι' αὐτός τὸ δεκαεπταεὶ χρόνον, διὰν ἐστεφανοθήκαμε!.. Νὰ μὲ συμπαθῆς, παλληκάρη μου, γι' ὅλα αὐτὰ ποὺ σοῦ λέω, μὰ εἶνε ἕνας μίνας τόρον ποὺ δὲν μπορῶ νάβωω καμιὰ παρηγοριὰ κ' ἡ παρουσία σου μὲ ἀνακουφίσε λίγο. Μοῦ θυμίσε τὸ δυστυχισμένο τὸν ἀντρα μου, ποὺ μοῦ τὸν σκότωσαν μὲ τὸν ἀγριώτερον τρόπο οἱ Τούρκου!..

Κ' ἐπειδὴ ὁ νεαρός Στεφανόπουλς ἔλαβε ζωηρὴν περιέργεια ν' ἀκούσῃ τὴν δραματικὴ αὐτὴ ἱστορία, ἡ χήρα διηγήθηκε τὴν τραγωδίαν τῆς :

— Κάθε χρονιά, εἶπε, τὸ καλοκαίρι, φορτώνω με τὸ εἰσόδημά μας, τυφὸ καὶ σιτάρι, σὲ μούλες καὶ τὸ φέρνωμε στὸ περιγιάλι, στὰ μαγαζιά ποὶ εἶδες.... Ἔτσι καὶ τότε, φέραμε τὸ πρῶμα μὲ, ἐπὶ τὴν ὄψωσα καὶ τὸ πούλησαμ σ' ἕνα νέο Τούρκου, τὸ γιὸ τοῦ Καδὴ τῶν Γαργαλιάνων.

Ἐτὴ μέρη αὐτῆ, ἐγὼ πῆγα λίγο παρήμερα καὶ ἦμον ἔτοιμη νὰ βάλω τὰ πόδια μου στὸ νερό, ὅταν ἔξαφνα ἐννοίωσα κάποιον νὰ μὲ ἀράχῃ ἀπὸ πίσω καὶ νὰ μὲ κλείνῃ στὰ μπράτσια του. Ἐβρίσθη τὸ κεφάλι, εἶδα τὸ γιὸ τοῦ Καδὴ κ' ἔβαλα τὴς φωνῆς. Μερικοὶ συμπατριώτες μου, ποὺ μὲ ἀκουσαν, ἔτρεξαν ἐκεῖ καὶ, μόλις εἶδαν τὸν Τούρκου νὰ μὲ σφίγγῃ ἐπὶ τὴν ἀγκυλιά του, τοῦ ριχτηκαν μὲ τὰ ραβδιά τους καὶ τὸν καταχέρσαν γιὰ καλά....

Ἐστὸ μεταξὺ, ἔφτασε κ' ὁ ἀντρας μου, ἔμαθε τί ἔγινε καὶ ριχτηκε τοῦ Τούρκου, τὸν σκότωσε. Μὰ οἱ ναῦτες του τὸν προστάτησαν κ' ἔτσι σὲ λίγο τὸ καράβι τους ἀνοίξε τὰ πανιά κ' ἔφυγε.

Ἐὐτὴν ἔφτασε στὸς Γαργαλιάνους, ὁ γιὸς τοῦ Καδὴ διηγήθηκε στὸν πατέρα του, διὰ οἱ Ἕλληνας τὸν δειράνε κ' διὰ οἱ ναῦτες του, ἐπειδὴ ἦσαν χριστιανοί, δὲν τὸν ἐπροστάτησαν ὅσο ἔπρεπε. Ὁ Καδὴς ἐθύμωσε κ' ἔβαλε τὸν βοστανιστήρα τοὺς ἔξη ναῦτες. Τότε ἕνας ἀπ' αὐτοὺς, ἀναγκασμένος ἀπὸ τοὺς πόνους, ἐμαρτύρησε τ' ὄνομα τοῦ ἀντρα μου.... Ἐπειτα ὁ Καδὴς διέταξε καὶ τοὺς ἀποκεφάλισαν ὅλους! Χωρὶς ἄλλο, ὁ σκύλος αὐτοῦ Καδὴς θάρροτανε ἐδῶ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐκδίκησί του, ἀλλὰ γίνθηκε κάτι ποὺ ἀναποδογύρισε τὰ σχέδιά του. Ὁ Καδὴς τῆς γειτονικῆς περιφέρειας τοῦ κήρυξε τὸν πόλεμον, τὸν ἐνίκησε καὶ τὸν ἀνάγκασε νὰ καταφύγῃ στὸν ἀδερφό του, τὸν Πασσὸ τοῦ Δουκάτινου.

Ἐἰκοσιεπτά χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε, ἐγίκαμε ἀρχίσει νὰ ἔξαναίμε περὶ τὰ γεγονότα ἐκεῖνα, διὰν ἔξαφνα, τὸν περασμένο μῆνα, ἔφτασε στὸ Κατάκολο ἕνα Δουλιπινιώτικον καράβι. Ἐνας ἀνθρωπος βγήκε ἀπ'

δυστυχισμένη αὐτὴ ποὺ πρόκει νὰ πάω!... Θὰ πονῶ, χωρὶς αὐτὴ νὰ τὸ καταλάβω... Ἀλλὰ... Ἀλλὰ ἡ ἀνάμνησί σας δὲν θὰ σβύσῃ ποτὲ ἀπὸ τὴν καρδιά μου... *

Τὸ ἄλλο βράδυ, ὁ Παῦλος, μέσα στὸ σαλόνι τοῦ κυρίου ντ' Ἐρμιγιόν, περῆνε τὴν ἐμφάνισι τῆς κριαρς ντ' Ἐρμιγιόν καὶ τῆς κόρης τῆς. Ἐἔφαρνα ἡ πόρτα ἀνοίξε. Ὁ Παῦλος νόμισε ὅτι δνευρένεται ἡ διὰ τρελλιάθηκε. Ἡ Βέρβα παρουσιάστηκε μπροστὰ τοῦ μὲ μιὰ αἰθερία τουαλέττα, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ μοιάζῃ σὴν νεράιδα. Προχώρησε πρὸς αὐτὸν χαμογελῶντας καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ χερί της, λέγοντας :

— Ναι, εἶμα ἐγὼ, ἡ δεσποινὶς ντ' Ἐρμιγιόν.... Ἦθελα νὰ γνοίωσ πρώτα αὐτὸν ποὺ μοῦ προσήρξαν γιὰ σύζυγον... Σιγασάτε με γιὰ τὸ τεχνάσιό μου. Καὶ ὁ πατέρας μου ἦτο συνένοχος μου. Ἀλλὰ δὲν μετανιώνω γι' αὐτό... Ἔτσι γνωριστήκαμε κ' ἀγαπήθήκαμε χωρὶς νὰ μᾶς τὸ ἐπιβάλλουν οἱ ἄλλοι. Δὲν εἶνε ἔτσι ;... — Ναι, ἀγαπημένη μου, τῆς ἀπάντησε ὁ Παῦλος, τρελλὸς ἀπὸ εὐτυχία.

αὐτὸ καὶ τὸ πρῶτον πρῶμα ποὺ φώτισε ἦταν ἂν ὁ ἀντρας μου ζῶσε ἀκόμη, κ' ἂν πολυδύσε πάντα καλὸ τυφί. Ἦθε ἕτερα σπία, πήρε τὸν ἀντρα μου παρήμερα καὶ μὲ μιὰ πιστολιά τὸν ἐσκότωσε! Ἐπειτα, ἀνοίξε ἀμέσως τὰ πανιά καὶ ἔφυγε. Ἦταν ὁ γιὸς τοῦ Καδὴ!..

Καὶ ἡ δυστυχισμένη χήρα, τελειώνοντας τὴν ἐξιστόρησι τῆς οἰκογενειακῆς τῆς τραγωδίας, ἔξωσσε σὲ θρήνησον.

Ἦταν περὶ ἡ ὥρα τοῦ προγεῖματος κ' ὁ μεγαλειτέρος γιὸς τῆς χήρας ἔστρωσε κατὰ γῆς ἕνα τραπέζομάνηλο κ' ἔβαλε ἐννία ἔυλινας, κούπες γύφου—γύφου. Ἐκάθισαν ὅλοι χάμου. Ἦσαν ὀκτώ. Ἀπέναντι τῆς χήρας μιὰ θεοὶ ἔμενε ἀδειανή. Ἡ χήρα ὄμως ἐγέμισε καὶ τῆς ἐννία κούπες μὲ γάλα. Ὁ Στεφανόπουλς ἐκύτταε περιέργω τὴν ἐννατι κούπα, ποὺ ἔμενε ἀτεράχτη.

Γρήγορα ὄμως ἡ περιέργωσι του ἰκανοποιήθηκε. Ἡ χήρα ἔφηρε δύο κουταλιῆς γάλα ἀπὸ τὴ δικὴ τῆς κούπα καὶ τόβαλε σὲ κείνη ποὺ ἦταν ἀντικρὸ τῆς.

— Πιῆ, καλὲ μου, εἶπε, πρόκει νὰ πίνης πολλὸ γάλα, νὰ τρέφουσαι γιατί κουράζεσαι!..

Ἡ δυστυχισμένη γυναίκα ἐπίστεψε πὼς μιλάει ἀκόμη μὲ τὸν ἀντρα τῆς!..

Ἐτσι πέρασε ἡ ὥρα... Κι' ἀφοῦ ἔπιαν, ἐγαρήστησαν τὴν χήρα καὶ τὰ παιδιὰ τῆς οἱ Ἕλληνας περιηγητὰ καὶ ἐσυνέχισαν τὴν ἐκδρομὴν τους... *

Τὸ βράδυ οἱ περιηγητὰ γύρισαν στὸ πλοῖο τους, τὸ πρῶτ' ἔκαμαν πανα καὶ, μετὰ διάφορος περπετείες ἔφτασαν ἐπὶ Ζάκυνθο, κατεβασμένη ἀπὸ τοὺς Γάλλους.

Στὸ νησί αὐτό, οἱ περιηγητὰ παρακολούθησαν μιὰ περιεργὴ ἰσθία :

Στὰ παλιὰ χρόνια ἐπὶ Ζάκυνθο συνέβαιναν συχνὰ φόνου, τραυματισμοί, καυγάδες. Ὁ Διοικητῆς τῆς Ζακύνθου διέταξε γενικό ἀρροπισιὸν τῶν κατοίκων, κ' ἔτσι τὰ φωνιά ἔπαφταν. Ἄλλὰ γιὰ νὰ μὴ σβύσῃ ἐντελῶς στὸ νησί τὸ... πολέμιον αἰσθήμα, ὁ Διοικητῆς ἐπέτρεψε νὰ γίνετα μεταξὺ τῶν κατοίκων, σὲ διάφορος ἐποχές, πετροπόλεμος! Ἡ πόλις ἐχωρίζετο σὲ δύο στρατάπεδα καὶ λάβαναν μέρος, ὄχι μόνον τὰ παιδιὰ, ἀλλὰ καὶ οἱ οἰκογενειακοί. Ὁ πετροπόλεμος ὄμως γίνονταν ἀφορμὴ νὰ διαωνίζοντα τὰ μίση μεταξὺ διαφόρων οἰκογενειῶν κ' ἔτσι ὁ νέος Προβλεπτικὸς καθήρησε τὴν βάρβαρη αὐτὴ συνήθεια καὶ διεκήρυξε, ἐπὶ θὰ τιμωρήσῃ ἀνστηρὰ τὸν παραβάτη!..

Ἐνας Ζακυνθινοβενετσιάνος συνελήφθη σὲ λίγες μέρες, κατηγορημένος διὰ ζητοῦσε νὰ κἀμῃ πετροπόλεμον καὶ καταδικασθὴ νὰ δαοῖ στὴ μέση τῆς πλάτειας. Γάλλοι στρατιώτες τὸν ἔφεραν ἐκεῖ δεμένο, τὸν ἔγδυσαν καὶ τὸν ἔβαλλσαν μπρομπίνα χάμου. Ἐνας στρατιώτης ἀνέλαβε τὰ χερὴν ἀεδοῦχου... *

Μόλις ὁ νεαρός Στεφανόπουλς εἶδε τὸ ἄγριο αὐτὸ θέαμα, μπήκε ἐπὶ μέση τῆς στρατιωτικῆς παρατάξεως μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χερί κ' ἔσωσε τὸν Ζακυνθινὸ, παρακλίσεως σχετικῶς τὸν Προβλεπτικὸ τοῦ νησιοῦ.

Μετὰ τὴ Ζάκυνθο, οἱ περιηγητὰ μας ἔπιγαν ἐπὶ τὴν Πρέβεζα, κ' ἀπὸ κεῖ ἐπὶ τὴν Κέρκυρα, διὰν ὁ Στεφανόπουλς δέχτηκε τὴν ἐπισκεμὴ τῆς γυναίκας τοῦ Ἀνδρούτσου, ἡ ὄψωια, κλαίγοντας, ἐξήγησε τὴ μεσολάβη του γιὰ τὸν ἀντρα τῆς ποὺ βρισκότανε ἀιματωτὸς ἀπὸ τὸν Τούρκου, φυλακισμένος στὸ μπουτινοῦμα τῆς Πόλις.

Ὁ Στεφανόπουλς, ἀφοῦ ἀκούσε τὴ διήγησι καὶ τοὺς θρήνησον τῆς Ἀνδρούτσιανας, ὑπεσχέθη νὰ ἐνεργήσῃ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσί του, καὶ πράγματι, τὴν ἰδίαν ἡμέρα ἔκανε λόγο στὸ Γάλλο Διοικητῆ τῆς Κερκῆρας, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε :

— Ἡ γυναίκα τοῦ Ἀνδρούτσου ἦθε καὶ σὲ μένα, κλαίγοντας. Ἐνήρησά σου, διὰ μοιροῦσα. Ὁ πρεσβητῆς τῆς Γαλλίας ἐν Κωνσταντινουπόλει, κ. Ὀμπέρ, παρουσιάστηκε στὸ Μεγάλον Βεζῆρη καὶ ἐξήγησε τὴν ἀπελευθέρωσί του Ἐλλήνος ἀρματολοῦ, ἀλλ' ὁ Βεζῆρης ἀπάντησε : — Αὐτὸ εἶνε δδύνατον! Ἢ προτιμοῖσα νὰ πληρώσω τρία εκατομμύρια φράγκα ἐπὶ τὴν Γαλλία, παρὰ νὰ τὸν ἀφῆσω ἐλεύθερον. *

Ἀπὸ τὴν Κέρκυρα, ὁ Στεφανόπουλς καὶ οἱ σύντροφοί του ἐγύρισαν στὸ Παρισι καὶ παρουσιάστηκαν στὸ Ναπολέοντα, ὁ ὁποῖος τοὺς ζήτησε διάφορος πληροφορίας καὶ ἰδίως γιὰ τὴ Μάνη καὶ τοὺς Μανιάτες—ἀπὸ τοὺς ὁποῖους καχίτανε καὶ κατάγεται— τοὺς συνεχάρη δὲ θεομῶτα γιὰ τὴν περιήγησί τους.